

BCN
CLÀSSICS

www.bcnclassics.cat

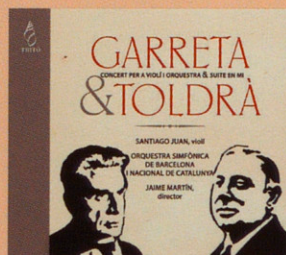
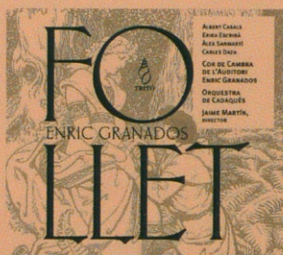
**LONDON PHILHARMONIC ORCHESTRA
JAVIER PERIANES, PIANO
JUANJO MENA, DIRECTOR**

DISSABTE, 16 DE FEBRER DE 2019

**PALAU DE LA MÚSICA CATALANA
BARCELONA**

Compromesos amb el patrimoni musical català

Consulta el nostre catàleg:
www.trito.cat

PROGRAMA

CICLE BCN CLÀSSICS

Palau de la Música Catalana

Dissabte 16 de febrer de 2019, 20h

1a part (45 min aprox.)

FERRAN SOR (1778-1839)

Obertura del ballet *Alphonse et Léonore ou L'amant peintre*.

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

***Concert per a piano i orquestra* núm. 3 en Do menor, op. 37**

- I. Allegro con brio
- II. Largo
- III. Rondó (Allegro)

Pausa (20 min)

2a part (30 min. aprox.)

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756-1791)

Simfonia núm. 39 en Mi bemoll major, K. 543

- I. Adagio-Allegro
- II. Andante con moto
- III. Menuetto-Trio (Allegro)
- IV. Finale (Allegro)

CUINA OBERTA tots els dies de 13h a 1h

**RESTAURANT OFICIAL DEL
BCNCLASSICS**

VINE A SOPAR AMB LA TEVA ENTRADA DEL

CONCERT I ET CONVIDEM A UNA COPA DE CAVA

@7Portes

Passeig Isabel II, 14
08003 Barcelona

www.7portes.com

reserves@7portes.com
Tlf. 93 319 30 33

INTÈRPRETS

LONDON PHILHARMONIC ORCHESTRA

És una de les orquestres internacionals de més renom, elogiada per la seva distingida i extensa trajectòria, així com pel seu esperit d'avantguarda. A més d'interpretar concerts de música clàssica, enregistra bandes sonores per a pel·lícules i videojocs, té el seu propi segell discogràfic i arriba a milers de londinencs cada any a través de les seves activitats en escoles i comunitats locals.

Va ser fundada per Sir Thomas Beecham el 1932 i, des d'aleshores, ha estat dirigida per molts grans mestres, com Sir Adrian Boult, Bernard Haitink, Sir Georg Solti, Klaus Tennstedt i Kurt Masur. El 2017, Vladimir Jurowski va celebrar deu anys com a director titular de l'orquestra. Andrés Orozco Estrada en va ser nomenat principal director convidat el setembre de 2015.

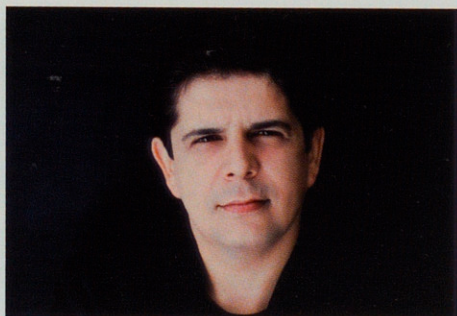
Ha actuat a la Royal Festival Hall del Southbank Centre des que es va inaugurar el 1951 i n'és orquestra resident des de 1992. També ha ofert brillants residències a Brighton i Eastbourne i, a l'estiu, actua al Festival de Glyndebourne, on ha

estat resident des de fa més de cinquanta anys. Les gires internacionals són una part important de les seves activitats. La temporada 2017-2018 va visitar el Japó, la Xina, Romania, la República Txeca, Alemanya, Bèlgica, Àustria, Espanya, Itàlia i França.

Col·laboradora de les indústries cinematogràfiques, radiofòniques i discogràfiques, les seves actuacions es transmeten per ràdio i televisió. Treballa amb les companyies cinematogràfiques de Hollywood i del Regne Unit enregistrant bandes sonores, com la trilogia d'*El senyor dels anells*, guanyadora d'un Oscar. El 2005 va crear el seu propi segell discogràfic.

L'estiu de 2012 va participar en les celebracions del seixantè aniversari de la coronació de la reina Isabel II, i va ser escollida per enregistrar tots els himnes nacionals per als Jocs Olímpics de Londres. El 2013 va guanyar el Premi RPS Music a la millor agrupació.

Manté un actiu programa d'activitats per a joves, com ara concerts per a escoles (Bright Sparks) i famílies (FUNharmonics). Durant els darrers anys, els avenços de la tecnologia i de les xarxes socials l'han fet encara més accessible al públic internacional: tots els seus enregistraments poden descarregar-se des de iTunes, un canal de YouTube i freqüents podcasts.

JAVIER PERIANES, PIANO

«El seu comportament i la seva tècnica [...] irradien calma i, tot i així, la precisió i la velocitat dels seus dits poden ser realment aclaparadores. Poques vegades, per no dir mai, m'havia trobat amb una combinació tan evident de modèstia i brillantor absoluta.» (*Sunday Times*)

La carrera internacional de Javier Perianes l'ha dut a actuar a les sales de concerts més prestigioses del món i amb les principals orquestres, col·laborant amb directors com ara Barenboim, Dutoit, Maazel, Mehta, Dudamel, Oramo, Temirkanov, Jurowski i Harding. Descrit per *The Telegraph* com «un pianista de gust impecable i refinat, dotat d'una extraordinària calidesa sonora», Javier Perianes és Premi Nacional de Música 2012 i Artista de l'Any 2019 dels International Classical Music Awards (ICMA).

La temporada 2018-2019, Perianes empenirà una gira per Espanya amb la London Philharmonic Orchestra i Juanjo Mena, que culminarà a Londres amb la integral dels concerts per a piano de Beethoven al Royal Festival Hall. També interpretarà Beethoven en una gira amb orquestres per Austràlia i Nova Zelanda, i s'embarcarà en una gira pels Estats

Units interpretant el *Concert núm. 27* de Mozart amb l'Orpheus Chamber Orchestra, que finalitzarà amb la seva tornada al Carnegie Hall de Nova York.

A més de Mozart i Beethoven, aquesta temporada Perianes interpretarà Ravel, Saint-Saëns, Grieg, Falla i Bartók amb orquestres com la Gewandhausorchester Leipzig, Konzerthausorchester Berlin, les simfòniques de Toronto, Saint Louis, San Francisco i Milwaukee, l'Orchestre de Paris, la BBC Scottish y la Czech Philharmonic (Festival Primavera de Praga). En recital, Perianes empenirà una extensa gira per Europa que el portarà a ciutats com Londres, París, Frankfurt, Oslo, Lisboa, Istanbul, Barcelona i Madrid.

De temporades anteriors destaquen actuacions amb la Wiener Philharmoniker, la Royal Concertgebouw Orchestra, Philharmonia, la Cleveland Orchestra, les simfòniques de Chicago, Boston i San Francisco, les filharmòniques d'Oslo, Nova York i Los Angeles i l'Orchestre Symphonique de Montreal.

Artista exclusiu d'Harmonia Mundi, els seus darrers àlbums inclouen les sonates *D. 960* i *D. 664* de Franz Schubert, «un veritable regal líric» (Gramophone), i el *Concert núm. 3* de Béla Bartók amb la Münchner Philharmoniker i Heras-Casado.

JUANJO MENA, DIRECTOR

És un dels directors espanyols més reconeguts del circuit internacional. En l'actualitat és director titular de la BBC Philharmonic. Ha estat principal director convidat de la Bergen Filharmoniske Orkester, principal director convidat del Teatro Carlo Felice de Gènova i director titular y artístic de la Simfònica de Bilbao. Ha dirigit prestigioses orquestres, com les filharmòniques de Berlín i Oslo, National de France, Capitole de Toulouse, Filarmonica della Scala, Sinfonica Nazionale della RAI, Münchner Rundfunk Orchester, Dresdner Philharmonie, Simfònica de Göteborg, Reial Filharmònica d'Estocolm i Simfònica Nacional Danesa, així com les principals orquestres espanyoles.

Des que va debutar amb la Baltimore Symphony el 2004, ha dirigit les principals orquestres americanes: les simfòniques de Chicago, Boston, Houston, Cincinnati i Pittsburgh, les filharmòniques de Nova York i Los Angeles i les orquestres de Cleveland i Filadèlfia.

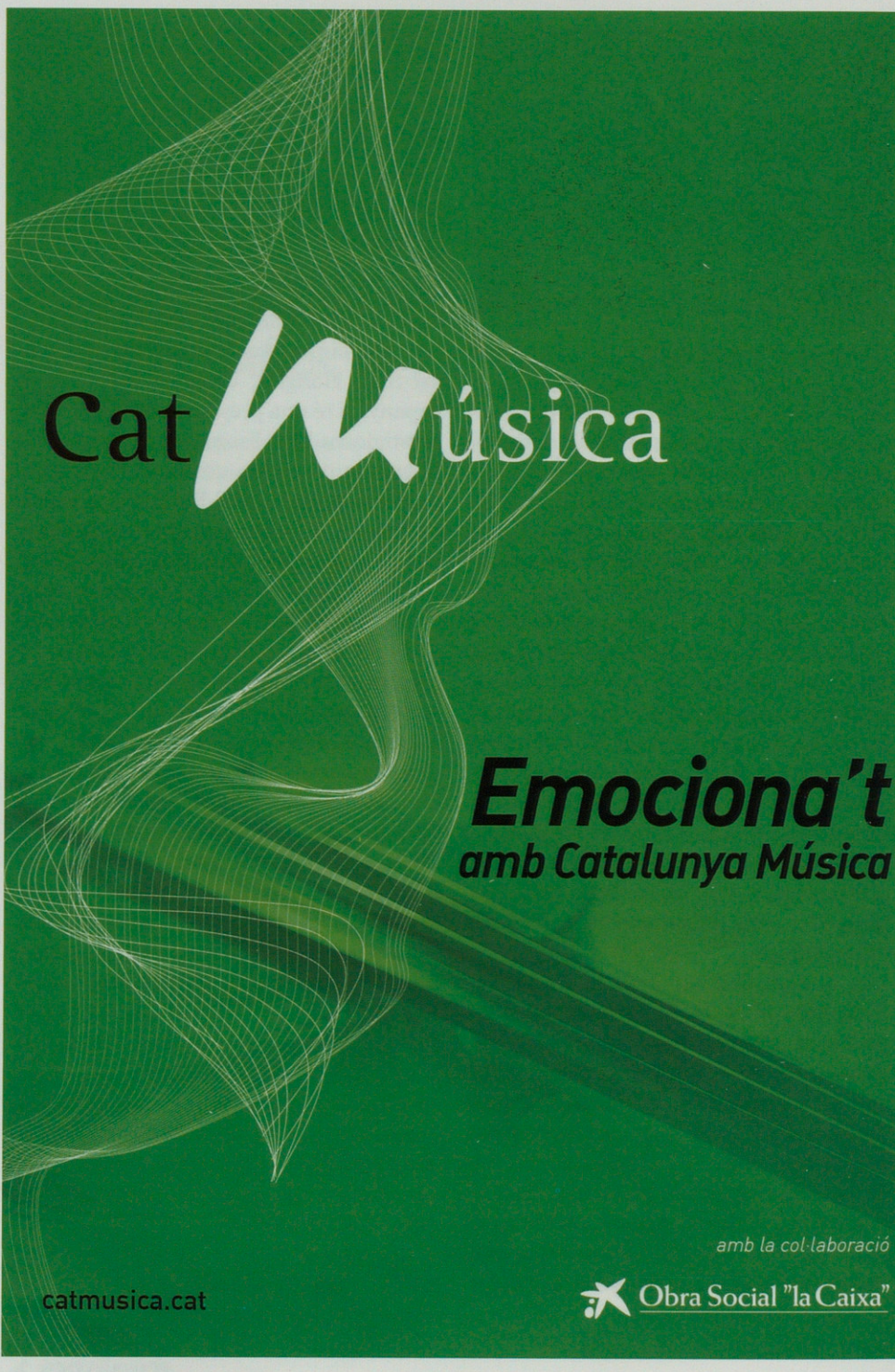
En l'escenari operístic, ha dirigit *L'holandès errant*, *Salome*, *Electra*, *Ariadna a Naxos*, *El castell de Barbablava*, *L'espera*, *Eugene Onegin*, *La vida breve*, *Les noces de Fígaro* i *Billy Budd*.

Recents i pròxims compromisos inclouen el seu debut al capdavant de la Filharmònica de Rotterdam, la Simfònica de la Ràdio Sueca i la Simfònica de NHK (Japó) i la seva tornada a la Boston Symphony, la Symphonique de Montréal, la Filharmònica d'Oslo, la Dresden Philharmoniker, la Simfònica Nacional Danesa i l'Orquestra Nacional d'Espanya.

Amb la BBC Philharmonic ha fet gires per Alemanya, Àustria, la Xina, Corea del Sud, Hongria, Croàcia, Eslovènia i Espanya, i té una presència estable en els prestigiosos BBC Proms londinencs.

Actualment realitza una sèrie d'enregistraments amb la BBC Philharmonic per a Chandos. Els discos, ja a la venda, que inclouen homenatges a Manuel de Falla, Gabriel Pierné, Xavier Montsalvatge, C. M. von Weber i Joaquín Turina, han obtingut bones crítiques per part de la premsa especialitzada, com *Gramophone Magazine*, *The Telegraph*, *BBC Music Magazine*, *Financial Times* o *The Guardian*.

Per a Naxos, va enregistrar amb la Simfònica de Bilbao una interessant col·lecció de música basca, i per a Hyperion, la *Simfonia Turangalila* de Messiaen amb la Bergen Filharmoniske Orkester, que la crítica especialitzada ha catalogat com un enregistrament de referència.

Cat **M**úsica

Emociona't
amb Catalunya Música

catmusica.cat

amb la col·laboració

Obra Social "la Caixa"

COMENTARI DE LES OBRES

Obertura d'*Alphonse et Léonore* de Sor

Josep Dolcet

Ferran Sor, guitarrista de renom internacional, és el responsable d'haver creat per al seu instrument el repertori de concert que el va equiparar als altres instruments de la música culta occidental. Aquesta tasca transcendental, tanmateix, sovint ha deixat a l'ombra la seva producció en altres gèneres, on se'ns presenta com un dels compositors més inquiets i de més talent de tot l'àmbit de la península ibèrica. Darrerament i mica en mica, tanmateix, el públic dels nostres dies ha pogut anar coneixent la seva música escènica i la vocal en general, com també amb la seva producció per a piano o per a orquestra, reparant una mica aquest oblit injust.

Un camp en el que Sor va fer-se famós arreu d'Europa va ser el de la composició de ballets, un gènere que estava llavors en l'etapa d'establiment i fixació del "ballet romàntic" amb argument dramàtic, amb la fusió del *ballet d'action* o pantomima amb la tècnica coreogràfica divuitesca. Sor en va estrenar un mínim de set a diferents teatres de Londres, París i Moscou, essent el seu *Cendrillon* l'obra amb la que es va inaugurar, l'any 1825, el famós teatre Bolxoi. I l'obertura d'*Hercule et Omphale*, que ell considerava "son meilleur ouvrage", la va dedicar i enviar a un rancuniós rei d'Espanya per mirar de treure's la laca d'afrancesat i poder tornar al seu país. Això passava l'any 1828, al bell mig de l'anomenada "dècada ominosa": no cal dir que Sor no va rebre resposta.

Si bé les tendències actuals en el món de la dansa escènica no fan fàcil la reposició dels ballets d'aquella època, diferents peces d'aquest repertori de Sor ja han pogut ser recuperades darrerament com a obres de concert, especialment gràcies als esforços del musicòleg Sergi Casademunt i l'editorial Tritó. La primera va ser precisament l'obertura d'*Alphonse et Léonore ou L'amant peintre*, un ballet en un acte basat en una comèdia de Molière i coreografiat per Auguste-Anatole Petit, que es va estrenar a Londres el 1823. La versió definitiva en tres actes es va estrenar a Moscou el 1824 per al lluïment de la ballarina Félicité Hullin, que era llavors la parella sentimental de Sor, i el 1827 es va reposar a París convertit en *Le sicilien ou l'Amour peintre*, adaptat per Jean-Madeleine Schneitzhoeffter. Aquesta obertura palesa per ella mateixa com s'havia fet seu, Sor, el llenguatge simfònic-teatral del moment, tot combinant, a la francesa, les tècniques germàniques amb la melodositat italiana.

Concert per a piano i orquestra núm. 3 de Beethoven

Rafael Banús Irusta

No cal dir que els cinc concerts per a piano i orquestra de Ludwig van Beethoven es troben entre les millors obres del seu gènere. El mestre de Bonn era, a més, un gran pianista i durant tota la seva vida el piano, com a instrument, va experimentar una gran evolució. La seva brillantor i la seva perfecció tècnica van adquirir una inusitada força en la seva època, i el mateix músic va poder experimentar i explotar les noves possibilitats del teclat, així com la seva integració (o oposició) amb una orquestra en desenvolupament permanent. Fins aleshores, la fusió més afortunada entre el piano i l'orquestra s'havia produït amb W. A. Mozart, qui en els seus vint-i-set (!) concerts, escrits entre 1773 i 1791, n'havia explotat totes les possibilitats existents. Una perfecció difícil de superar, per la seva habilitat formal, la lògica del discurs musical i les enormes possibilitats creades en el joc entre el solista i els altres elements.

Beethoven, sens dubte, va partir d'aquest model, o si més no el va tenir molt present, i va concedir la part més important al primer moviment, en el qual els temes són presentats primerament per l'orquestra en un *ritornello* o part introductòria. A diferència de l'obertura de les seves simfonies, els temes no són expressats en un contrast dramàtic entre ells, sinó en una successió de motius des dels quals el piano, quan fa l'entrada, pot escollir si seguir l'orquestra per enriquir-la o enfrontar-s'hi. Això permet que el conjunt reaccioni i contesti, sovint de forma molt dramàtica (sobretot en els dos últims concerts de la sèrie, el *Quart*

i l'*Emperador*, d'envergadura realment simfònica i que exigeixen, per descomptat, un director). En aquests, i seguint novament el model mozartià, Beethoven presenta el solista durant uns compassos en solitari, abans que irrompi la massa orquestral.

Beethoven es va dedicar al concert, si bé de forma intermitent, durant la major part de la seva vida, des d'uns primers esbossos (que no solen ser inclosos en els enregistraments integrals) de 1784, quan només tenia 14 anys, fins a 1809, quan en tenia 39. I es pot dir que el cicle és comparable al de les seves simfonies i constitueix, per la seva noblesa d'esperit, bellesa formal i les audàcies tècniques i expressives, un vertader patró a seguir. De fet, la seva influència va ser enorme en autors plenament romàntics, com ara Brahms, Chopin, Schumann o Liszt.

La divisió del *corpus* beethovenià se sol fer en tres períodes. Aquesta separació ha estat vàlida durant molts anys. Tanmateix, algunes partitures semblen pertànyer a un estadi de transició o intermedi entre una fase i l'altra. Això és el que passa amb el *Concert per a piano i orquestra núm. 3*, que, cronològicament, se situaria a l'inici del segon període, que, curiosament també, coincideix així mateix amb el tombant del segle XVIII al XIX, i que va donar lloc a un ambient més clarament «romàntic» en l'expressió dels sentiments. Tot i que alguns biògrafs molt prestigiosos donen com a data de l'autògraf l'any 1800, possiblement és un parell d'anys posterior. La primera execució va tenir lloc, en tot cas, al Theater an der Wien de la capital austríaca el 1803, juntament amb l'oratori *Crist a la muntanya de les Oliveres*. També es van oferir la *Primera simfonia* i la *Segona*

simfonia, amb la qual cosa el programa va resultar tan llarg que —segons el seu secretari, el cada vegada més preuat com a compositor Ferdinand Ries— va haver de deixar-ne fora algunes peces.

La tonalitat de Do menor sembla haver tingut un significat especial per al músic. Algunes de les seves obres més poderoses i significatives estan en aquesta clau. El *Tercer concert* no n'és una excepció. Des de l'inici, l'obra sembla expressar una forta tensió emocional, que es relaxa (com és freqüent) en el segon tema principal, que, sorprenentment, apareix en el *ritornello*, i s'estableix com la tonalitat complementària de Mi bemoll major. Just a temps, realitza un deliciós retorn a la tònica i prepara, així, l'entrada del piano, que sona poderós i brillant. El moviment lent (*largo*), curiosament en Mi major, és molt cantable. Beethoven explota aquí totes les possibilitats emocionals i emotives de l'instrument. Com ho farà igualment en el rondó final (*allegro*), de gran virtuosisme, amb aquest toc una mica *alla zingarese* tan preuat per l'autor en els temps finals. L'envergadura d'aquest darrer moviment ens indica que, en aquelles mateixes dates, Beethoven ja estava component la *Tercera simfonia*, «Heroica».

Simfonia núm. 39 de Mozart

Josep Dolcet

Actualment està acceptat que Mozart va compondre un mínim de cinquanta-sis simfonies, una xifra que, sense incloure totes les d'atribució dubtosa o les perdudes, fa que la numeració pretesament cronològica que estem fent servir des del segle XIX sigui només aproximativa. Efectivament hom sap del cert que de les simfo-

nies “oficials” —de la 1 a la 41— n'hi algunes que no són realment de Mozart —com ara la 2, la 3 o la 37—, mentre que n'han anat apareixent altres d'autèntiques o que són molt probablement seves. Si volguéssim ser estrictes, doncs, ja hauríem d'haver canviat la numeració més d'una vegada. Fer això, que en el cas de Schubert o Mendelssohn ja suposa algun desconcert per als melòmans, en casos com els de Mozart o Haydn podria suposar un caos important, i és per això que la seguim utilitzant per raons pràctiques.

I és que la consciència epigonal que amara bona part de la nostra cultura occidental propicia la tendència creixent a catalogar i etiquetar els llegats del passat (i del present!), per tal que etapes artístiques, cicles, tetralogies, díptics, etc. ens ajudin a classificar i a definir, de vegades d'una manera una mica superficial, els llegats del passat i “fer-los nostres”. En aquest sentit, les tres darreres simfonies compostes per Mozart, que sempre citem convencionalment com a 39, 40 i 41 han estat sempre enaltides, ja des dels músicòlegs del segle XIX, com la trilogia que culmina el simfonisme mozartian. Aquesta classificació, adaptada als conceptes creatius i evolucionistes de la historiografia musical, topa amb algunes realitats que ens obliguen a relativitzar-la poc o molt: cal tenir en compte, primer, que la simfonia no era un gènere prioritari per a Mozart de la manera que ho seria per al Romanticisme germànic posterior, i després, que ell poc podia imaginar, l'any 1788, que serien les tres últimes que compondria! Potser seria més ajustat a la realitat veure en aquella curta alenada creativa de sis setmanes de l'estiu del 1788 una resposta a l'estímul de les sales de concert vieneses, demandant una mú-

sica de consum que Mozart va produir amb la seva rapidesa habitual dins una evolució tècnica i estilística i, per descomptat, amb el seu alt nivell d'exigència de sempre, factors que ara ens sorprenden potser encara més que no pas en seu temps.

En parlar de la simfonia del programa d'avui, primera peça d'aquesta pretesa trilogia, cal reconèixer que sempre ha esdevingut la germana pobre de les seves dues companyes: la 41 -la *Júpiter*- perquè era l'expressió més acabada de la grandiositat segons l'entenien Mozart, i la 40 per raons òbvies, de la que només cal dir que ha esdevingut un dels temes més populars de la música de tots els temps. Per si no fos prou, l'època del disc LP ens va acabar de fer oblidar l'existència de la simfonia 39 quan va establir com a norma habitual l'agrupament de la 40 i 41 en els enregistraments comercials.

La simfonia 39, tanmateix, té prou valors en ella mateixa com per a ser considerada com una obra cimera del simfonisme vienès. Composta en la tonalitat maçònica per excel·lència -Mi bemoll major- és la que palesa més clarament la influència de les simfonies madures de Haydn. Val a dir que no existien encara les grans "simfonies de Londres" i que els models es podien trobar, sobretot, en les que aquest va escriure per a la lògia maçònica l'Olympique de la Parfaite Estime (no està de més recordar que Haydn havia estat introduït en la francmaçoneria per Mozart pocs anys abans). Sigui com sigui, la 39 se'ns presenta com una adaptació de les fórmules simfòniques haydianes a l'estil propi de Mozart: per començar, és una de les poques simfonies precedides per una introducció lenta; però és que el segon moviment traspu

tot ell la serenor dels *andantes* de Haydn, i fins tot algunes de les cèl·lules estereotipades característiques. El tema enèrgic del minuet, tanmateix, ens retrotrau encara a l'estil de les grans serenates mozartianes, i més encara el *finale*, que comença amb un aire enganyós de rondó, però que conté, però, elements de tensió dramàtica que ens recorden que l'època de les serenates i divertiments galants, aquell any de 1788, estava a punt d'acabar-se.

Cap al futur
amb la música.

LA VANGUARDIA

Ràdio Barcelona i la cultura:
Nascuts de la passió.

SER

Ràdio Barcelona

Ens mou la cultura

CICLE BCN CLÀSSICS 2018-2019

Organitzen:

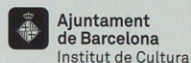
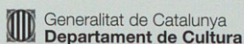

TRITÓ

IBERMÚSICA

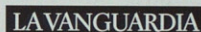
Amb el suport:

Col·laboren:

Mitjans oficials:

Troba'ns a:

Enamorats, 35
08013 Barcelona
www.bcnclassics.cat
contacte@bcnclassics.cat
93 342 61 75

bcnclassics

@bcnclassics

@bcnclassics

bcnclassics

GAUDIM LA MÚSICA EN SILENCI

Desconnecta el telèfon mòbil i les alarmes

Amorteix els estossecs amb un mocador

Evita el soroll de l'embolcall dels caramels

Moltes gràcies!

BCN
CLÀSSICS
18/19

**AL PALAU
DE LA MÚSICA
CATALANA**

**PROPER
CONCERTS**

**CONCERT PER A PIANO 1
DE TXAIKOVSKI
DMITRY MASLEEV
i L'ORQUESTRA DE CADAQUÉS**

21 DE MARÇ

**CONCIERTO DE ARANJUEZ
CAÑIZARES, NOSEDA
i L'ORQUESTRA DE CADAQUÉS**

11 D' ABRIL

ENTRADES i ABONAMENTS A:

www.bcnclassics.cat / 93 342 61 75